

Instruktion for anlæg af forsøg, hvor parceller ligger på langs af agerretningen

Michael Erlang-Nielsen^a

^a Teknologisk Institut

I forsøg kan parceller anlægges enten på tværs eller på langs af agerretningen. Parceller er normalt anlagt på tværs for at minimere fejl fra langsgående striber i marken. Denne instruktion gælder for forsøg, hvor parcellerne anlægges på langs af agerretningen (se skitse nederst). Forsøg må kun anlægges på denne måde, hvis forsøgsbehandlingerne bedst udføres i agerretningen, f.eks. forsøg med jordbearbejdning og mekanisk ukrudtsbekæmpelse. I jordbearbejdningsforsøg indgår ofte forholdsvis store maskiner. For at disse maskiner kan arbejde optimalt, skal de fleste jordbearbejdningsforsøg anlægges med parcellerne på langs af agerretningen, således, at maskinerne kan arbejde i optimal fart i parcellen.

Generelt

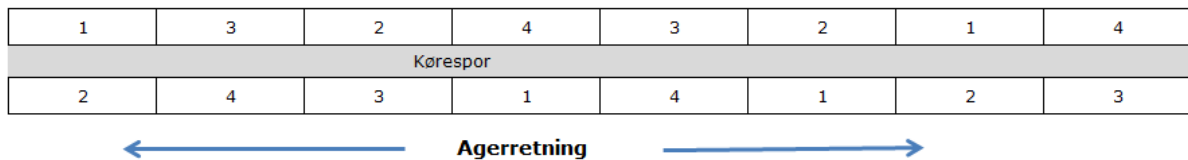
- Forsøgsarealet skal være egnet og ensartet.
- Forsøgsværten er bekendt med hvad der skal gøres, må gøres og ikke må gøres på arealet. Se Aftaleskema til forsøgsvært. Aftaleskemaet kan eventuelt lamineres og fastgøres ude ved forsøget, så det altid er tilgængeligt for forsøgsværten. Der kan suppleres med en skitse over forsøget.

Placering i marken

- Parceller anlægges på langs af agerretningen.
- Landmandens forhold (maskinstørrelser) tages i betragtning, således, at han kan færdes i marken med maskiner, køre udenom forsøget og eventuelt høste det fri.
- Der bør altid være et areal til rådighed til at indstille maskinerne korrekt. Hvor pløjning indgår, bør der altid pløjes et areal uden om forsøget, så man her kan indstille såmaskiner korrekt, inden de skal køre i de pløjede parceller. Der bør ligeledes være upløjede arealer til rådighed for såmaskiner, der skal arbejde i upløjet jord.
- Forsøg må ikke placeres i forager eller tæt på skel. Som en tommelfingerregel placeres forsøget 10-15 m fra læhegn/marskel, dog min. 20-30 m fra markskellet op til forageren.
- Kørespor og vandingsspor skal give en ensartet påvirkning af forsøget.
- OBS på at minimere/undgå generelle behandlinger der udføres i agerretningen.

Afsætning af forsøg

- Hvis der er en skitse på forsøgsplanen, følges denne.
- Af forsøgsplanen fremgår minimumsstørrelsen på høstparcellen og evt. parcellbredde og -længde. Høstparcellens størrelse bestemmes ved at måle fra midten til midten af parcellgrænsen.

Figuren viser et eksempel på anlæg af parceller på langs af agerretningen i et rækkeforsøg i 2 rækker med 4 led og 4 gentagelser. Ledfordelingen er randomiseret.

Forsøget bør placeres således, at markens kørespør kan følge værnene. Ved forsøgsarbejdet er det muligt at starte fra begge ender, hvilket kan være en stor fordel, hvor der kræves, at man kommer godt op i fart ved forsøgsbehandlingen. Der bør altid være god plads rundt om forsøget, og forsøget bør anlægges før den omgivende mark tilsås.